

WPROWADZENIE

Współczesne otoczenie rynkowe odznacza się dużą dynamiką zmian, które stają się permanentną cechą współczesnych przedsiębiorstw. Do sukcesu przedsiębiorstwa działającego w takich warunkach może przyczynić się wdrażanie nowych rozwiązań problemów z zakresu zarządzania, z którymi spotyka się przedsiębiorstwo. Przyczynić się to może do wzrostu skuteczności i efektywności jego funkcjonowania w wysoce zmiennym otoczeniu. W niniejszym zeszycie poruszone zostały wybrane problemy związane z zarządzaniem przedsiębiorstwem w zakresie nowoczesnych koncepcji i metod zarządzania z uwzględnieniem zagadnień o charakterze strategicznym.

W pierwszym artykule **Barbara Korona-Dobiegała** i **Alicja Krzepicka** prezentują pogląd, że wiedza staje się nieodzownym czynnikiem wzrostu. Współczesny rozwój w coraz większym stopniu opiera się na wiedzy, zdolności do jej tworzenia, a także umiejętności jej gromadzenia oraz wykorzystania. Nadrzędnym celem wszystkich zainteresowanych rozwojem przedsiębiorstwa jest wzrost wartości przedsiębiorstwa. Z kolei istotną część długookresowych strategii rozwoju przedsiębiorstwa stanowią innowacje. Tempo i zakres kreowania oraz wdrażania innowacji decyduje dziś o przewadze konkurencyjnej przedsiębiorstw.

Kolejny artykuł autorstwa **Mariana Huczka** przedstawia teoretyczne podstawy działania i rozwoju organizacji pozarządowych, definicje tych organizacji oraz ich podział. Ponadto uzasadnia ważność funkcjonowania trzeciego sektora w obecnym społeczeństwie. Naświetla problematykę współdziałania interesariuszy z organizacjami pozarządowymi. Charakteryzuje także uwarunkowania zarządzania strategicznego organizacjami pozarządowymi. Autor konkluduje, że zarządzanie strategiczne organizacjami pozarządowymi stanowi jeden z głównych elementów zarządzania tymi organizacjami i wymaga zaangażowania zarówno czasu, jak i kapitału, tak więc wiele organizacji pozarządowych nie stosuje tego rodzaju zarządzania.

Andrzej Brzeziński i **Jakub Ryśnik** wyrażają pogląd, że jedną ze ścieżek poszukiwania innowacyjnych sposobów na wygranie rywalizacji rynkowej jest – paradoksalnie – rozpoczęcie współpracy z dotychczasowymi konkurentami. Konkurenci stanowią istotny czynnik rozwoju przedsiębiorstwa. Artykuł pokazuje korzyści ze współpracy z konkurentami na przykładzie jednego z typów organizacji sieciowych – klastrów.

Antoni Huczek w swoim artykule omawia rolę małych i średnich przedsiębiorstw dla rozwoju lokalnego i regionalnego. Określa politykę Unii Europejskiej w stosunku do małych i średnich przedsiębiorstw. Ponadto przedstawia zasady udzielania wsparcia tym przedsiębiorstwom. Autor uważa, że dzięki uzyskaniu dostępu do europejskich funduszy strukturalnych wiele polskich firm miało możliwość rozbudowy i modernizacji, a co za tym idzie – poprawy konkurencyjności.

W kolejnym artykule **Danuta Janczewska** przedstawia uwarunkowania i sposoby realizacji procesów innowacyjnych w mikro przedsiębiorstwach. Innowacyjność przedsiębiorstw mikro w sektorze MŚP jest oceniana jako niewystarczająca w osiąganiu celu programu budowy Gospodarki Opartej na Wiedzy. Instytucje wspierające sektor MŚP proponują firmom mikro głównie programy

finansowego wsparcia, natomiast mniejszy akcent kładziony jest w obszarze wzrostu poziomu wiedzy firm mikro na temat samej istoty procesu innowacyjnego. Aktorka uważa, że w rozwijaniu zainteresowania firm mikro działalnością innowacyjną może być pomocne rozpoznanie uwarunkowań realizacji procesu innowacyjnego jako jedna z metod doskonalenia zarządzania oraz podnoszenia konkurencyjności firm mikro.

Jerzy Janczewski prezentuje problematykę zarządzania mikroprzedsiębiorstwem na rynku usług transportowych ze szczególnym uwzględnieniem determinantów jego funkcjonowania na rynku. Przedsiębiorstwa takie są grupą o specyficznej zbiorowości posiadającą szczególne cechy i rządzącą się własnymi prawami, która napotyka na znacznie inne problemy w działalności niż firmy duże czy nawet średnie lub małe, a utrzymanie się tych przedsiębiorstw na rynku i dalszy ich rozwój determinuje szereg czynników zarówno o charakterze wewnętrznym, jak i zewnętrznym.

Julia Nowicka-Mieszala w swoim artykule uwypukla znaczenie strategicznego zarządzania kapitałem ludzkim budującego wartość organizacji. Uważa, że bez właściwego podejścia do problematyki rozwoju pracowników oraz tworzenia przyjaznego klimatu organizacyjnego nie można myśleć o dalszym sukcesie firmy, szczególnie że rozwój techniczny i technologiczny wymusza na pracodawcach i pracownikach stałe podnoszenie kwalifikacji. Każde przedsiębiorstwo, niezależnie od wielkości, powinno opracowywać strategię swojego działania. To lekceważenie strategii firmy skutkuje tym, że małe i średnie przedsiębiorstwa często nie znają rynku, na którym funkcjonują, oraz inwestują w rozwój kompetencji, które w rzeczywistości nie są dla nich kluczowe.

Anna Lemańska-Majdzik opisuje podstawowe pojęcia związane ze strukturą organizacyjną przedsiębiorstwa oraz przedstawia zasady tworzenia struktury w organizacji. Ponadto określa czynniki wpływające na strukturę organizacji w firmie. Istotną częścią artykułu jest prezentacja wyników badań własnych autorki, przeprowadzonych na grupie firm powstałych w wyniku samozatrudnienia oraz na grupie małych firm województwa śląskiego w aspekcie posiadanej struktury organizacyjnej firmy.

Paulina Gajewska i Irena Szewczyk podkreślają natomiast, że budowanie zaufania w handlu elektronicznym jest w obecnych czasach głównym problemem wielu przedsiębiorców. Bezpieczeństwo w sieci jest najważniejszym priorytetem dla zdecydowanej większości osób. Udzielenie gwarancji odnośnie do bezpieczeństwa danej witryny nie tylko w czasie dokonywania zakupów i płatności, ale także w jakimkolwiek udostępnianiu danych osobowych sprawi, że zaufanie klientów do firmy wzrośnie.

Sławomir Kowalski poświęcił swój artykuł określeniu wpływu cen na kształtowanie się preferencji klientów w turystyce. Autor przedstawił wyniki badań bezpośrednich przeprowadzonych na klientach biura Rainbow Tours, w wyniku których ustalono, iż cena promocyjna w znaczny sposób oddziałuje na zakup imprezy turystycznej, natomiast mało popularne wśród klientów biur podróży jest jeszcze negocjowanie ceny imprezy.

Olimpia Grabiec wyraża pogląd, że utworzenie grupy kapitałowej jest dobrym przykładem możliwości rozwoju przedsiębiorstw w niej uczestniczących. Autorka przedstawia analizę efektów rynkowych i marketingowych grup kapitałowych

polskiego sektora energetycznego, konkdując, że grupy kapitałowe powstają przede wszystkim w celu rozwoju przedsiębiorstwa poprzez powiększanie rozmiarów działalności gospodarczej, a także uzyskiwania przewagi konkurencyjnej.

Mariusz Paradowski i **Alina Knapik** w kolejnym artykule poruszają tematykę dotyczącą pozycji kadry urzędniczej na tle ustrojów politycznych wyznaczonych przez historię. W części wprowadzającej odnoszą się do reform społecznych kształtujących położenie administracji państwowej. Wskazują na kwestie zarządzania państwem. Koncentrują się także na zagadnieniach etycznych urzędników państwowych. W części końcowej natomiast zwracają uwagę na problematykę kierownictwa w państwie w przekroju historycznym.

Katarzyna Znańska-Kozłowska przedstawia znaczenie i rolę kapitału ludzkiego w organizacji. Autorka twierdzi, że kapitał ludzki jako niematerialny zasób organizacji powiększa jej zyski. Jednakże nie będzie się on rozwijał bez inwestowania, a także bez możliwości decydowania w sprawach działania organizacji. Jednym z elementów włączania pracowników w sprawy firmy i współdecydowania o jej losach jest partycypacja.

Sylvia Kowalska podejmuje z kolei temat zdolności kontynuacji działalności jednostki gospodarczej. Temat ten pojawia się najczęściej przy sporządzaniu sprawozdania finansowego. Kierownik jednostki ocenia, czy sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez jednostkę w dającej się przewidzieć przyszłości oraz czy nie istnieją okoliczności wskazujące na takie zagrożenie. Jednostki powinny zachować czujność wobec zdarzeń lub uwarunkowań ograniczających zdolność do kontynuowania działalności, ponieważ świadomość zagrożeń daje podstawę do ustalenia stopnia ryzyka związanego z dalszym prowadzeniem działalności.

Anna Janusz, **Jolanta Pochopień**, **Marcin Piszczek** i **Marek Jarosz** prezentują wyniki badań empirycznych, których celem było przedstawienie ekonomicznych konsekwencji finansowania działań z zakresu edukacji przyrodniczo-leśnej społeczeństwa i ochrony przyrody w Nadleśnictwie Janów Lubelski, w szczególności kosztów ponoszone przez Nadleśnictwo w tym zakresie. Analizą objęto lata 2004-2010. W artykule podjęto również próbę identyfikacji źródeł finansowania zadań z zakresu edukacji przyrodniczo-leśnej i ochrony przyrody w lasach janowskich.

Zeszyt 1/2012 zamyka artykuł autorstwa **Marcina Motnyka**, w którym autor prezentuje narzędzie w postaci modelu wspomagającego proces podejmowania decyzji w celu poprawy skuteczności zarządzania środkami przeznaczonymi na leczenie i profilaktykę chorób nowotworowych. Może być on jedną z dróg prowadzących do wzrostu liczby uratowanych pacjentów. Model taki, maksymalizujący liczbę uratowanych pacjentów, wskaże optymalne ścieżki poprawy stanu obecnego.

Zespół redakcyjny składa serdeczne podziękowania wszystkim Autorom, którzy przyczynili się do powstania niniejszego zeszytu.

*Małgorzata Smolarek
Joanna Dzieńdziora*